

Nikotinprodukter och dess påverkan på människan och miljön

Linda Hammarlund
Lung- och allergimottagningen Helsingborgs lasarett

1

Jag har inga jävsförhållanden!

2

Nikotinprodukterna

- ▶ Cigaretter (Pipa/cigariller, cigarer)
- ▶ E-cigaretter
- ▶ Heat not burn
- ▶ Vattenpipa
- ▶ Tobakssnus
- ▶ Tobaksfritt vitt snus

3

Cigaretter

3.7 % dagliga rökare

Innehåller: Färgad tobaksblad, Nikotin, Cyanväte, Kolmonoxid, Tjära, Bly, Bensen, Ammoniak, Aceton Väte cyanid, Kadmium, butan

Figur 18. Andel (%) i befolkningen (18–84 år) som röker dagligen, sporadiskt och totalt. År 2013, 2017, 2021 och 2025.

4

E-cigaretter, Vejp

Andelen e-cigarettanvändare ökar bland unga vuxna

Andel som använder e-cigarett (%)

4% av befolkningen
Störst andel ungdomar.

Innehåller: oftast nikotin, Propylyngkol, Glycerol, aluminium, bly, nitrosaminer m.m.

Figur 18. Andelen e-käror som säljs under 16 varor till 18-åriga, efter kön och åldersgrupp, 2014-2025.

5

Heat not burn

- ▶ Oklart hur stor användning, inget stort genomslag i Sverige.
- ▶ 2024 förbjöds smaktillsatser.
- ▶ Innehåller: Samma skadliga ämnen cigaretter

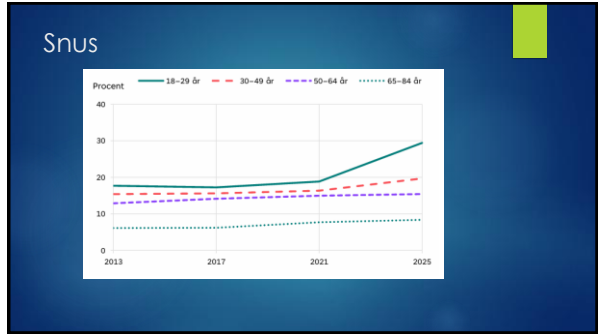
6

Vattenpipa

- Oklar hur många som använder, 27% av de över 15 år har testat
- **Innehåll:** Tobaksbladblad, glycerin, smakaromer, kol, tjära, tungmetaller.
- Myt: vattnet renar inte bort farliga gifter.
- 1h användning = 100 cigaretter

7

8

Tobaksrus – Tobaksfritt vitt snus

- Folkhälsomyndigheten likställer produkterna!
- 15.7 % av Sveriges befolkning snusar.
- Ökningen är störst bland våra unga tjejer.
- **Innehåll Tobaksrus:** Tabak, Nikotin ca 8mg/portion, Olika aromämne Natriumkarbonat, Propylenglykol Nitrosaminer, Tungmetaller
- För endast köpas i Sverige inom EU. EU satte stopp för försäljning 1992
- **Innehåll Tobaksfritt:** Tobaksfritt? Växtfibrer Höga halter nikotin, nitrosaminer, aromämne och tungmetaller.
- Ofra högre halter av nikotin 2,3mg- 19,9mg /portion

9

Tobaksplantan = Nikotin

10

pH

OBERÖNDE LABORATORIETEST

Tobaksfritt snus

Brand	1 mg	2 mg	3 mg	4 mg	5 mg	6 mg	7 mg	8 mg	9 mg	10 mg	11 mg	12 mg	13 mg	14 mg	15 mg	16 mg	17 mg	18 mg	19 mg	20 mg
1 mg	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1
2 mg	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1
3 mg	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1
4 mg	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1
5 mg	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1
6 mg	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1
7 mg	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1
8 mg	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1
9 mg	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1
10 mg	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1
11 mg	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1
12 mg	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1
13 mg	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1
14 mg	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1
15 mg	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1
16 mg	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1
17 mg	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1
18 mg	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1
19 mg	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1
20 mg	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1

11

Nicotine Pouches and pH

Table 1. Summary of means (standard error of mean), pH, and nicotine (total, free) in products analyzed in this study.

Brand	Number of products	Moisture content (%)		Total nicotine ^a (mg/g)		Free nicotine ^a (mg/g)		Free nicotine ^a (mg/pouch)	
		Mean	SE	Mean	SE	Mean	SE	Mean	SE
Velo 2 mg	2	1.32 (0.10)	0.04	8.47 (0.31)	1.13 (0.16)	1.26 (0.18)	0.197 (0.026)		
Velo 4 mg	2	1.82 (0.13)	0.04	7.81 (0.24)	2.82 (0.41)	1.48 (0.24)	0.188 (0.095)		
Velo 6 mg	4	5.58 (0.31)	0.17	4.91 (0.19)	2.39 (0.10)	1.45 (0.23)	0.370 (0.141)		
Velo 8 mg	4	7.12 (0.30)	0.09	8.38 (0.44)	3.07 (0.11)	1.73 (0.31)	1.37 (0.11)		
ZYN 2 mg	6	3.29 (0.10)	0.09	7.97 (0.13)	2.64 (0.03)	6.82 (0.26)	1.99 (0.09)		
ZYN 3 mg	5	4.05 (0.30)	0.04	16.5 (0.12)	2.47 (0.11)	31.2 (0.64)	3.92 (0.18)		
ON3 3 mg	3	5.89 (0.28)	0.18	7.15 (0.39)	2.22 (0.14)	6.86 (0.38)	2.13 (0.13)		
ON3 6 mg	3	7.68 (0.23)	0.08	16.0 (0.39)	3.22 (0.11)	16.0 (0.39)	5.07 (0.20)		
White Fox	1	45.2 (0.29)	10.1 (0.3)	11.7 (0.1)	6.11 (0.04)	13.8 (0.1)	6.07 (0.04)		
Light	7	41.0 (0.75)	7.68 (0.07)	10.9 (0.3)	4.58 (0.20)	2.54 (0.38)	1.66 (0.13)		

^a - 1 for each pouch for measurement of moisture, pH, and nicotine (total, free).
^b Concentrations based on wet weight of product.

12

Nikotinets effekter

- ▶ Akut toxiskt ämne som är starkt beroendeframkallande
- ▶ "Bygger om hjärnan"
- ▶ Nikotin och sammissbruk
- ▶ Nikotinet påverkar också känslor som ångest och oro
- ▶ Graviditet

13

PHYSIOLOGICAL AND CLINICAL EFFECTS OF NICOTINE ON THE CARDIOVASCULAR SYSTEM

Nicotine is a major component in all tobacco products and plays a vital role in their harmful cardiovascular effects. Nicotine exerts its effects via stimulation of the nicotinic acetylcholine receptors (nAChRs) located in the central nervous system, at intra-ganglionic junctions of the autonomic nervous system, and on target organs throughout the body as part of the parasympathetic autonomic nervous system (7). As a result of the global expression of these receptors, their stimulation causes broad physiologic effects, such as free radical production, inflammation, vascular wall adhesion and atherosclerosis (Table 2) (9). (6).

PARAMETERS	EFFECTS OF NICOTINE	POTENTIAL COMPLICATIONS
Heart rate	Increase	Atrial tachycardia
Blood pressure	Increase	Arterial hypertension
Coronary vasodilator reserve	Decrease	Myocardial ischemia (heart pain)
Actin on blood vessels		Hypertension
Coronary vessels	Vasorestriction	
Myocardium	Ischematization	
Peripheral vascular resistance	Increase	
Blood viscosity	Increase	Thrombosis
Platelet aggregation	Increase	Thrombosis
Production and release of vWF factor	Decrease	Endothelial dysfunction
Total and LDL cholesterol levels	Increase	Atherosclerotic atherosclerosis
Insulin resistance	Increase	Microvascular complications

Table 2 Effects of nicotine on cardiovascular parameters and risk factors.

14

ESC SPECIAL ARTICLE

Nicotine and the cardiovascular system: unmasking a global public health threat

Thomas H. Mitchell, PhD, Stephen C. Cook, PhD, Sangeeta Rajagopalan, MD, and Thomas M. Koehne, MD

15

Hälsorisker med cigaretter

- ▶ Över 50 rökrelaterade sjukdomar
- ▶ Cancerrisken
- ▶ 80 % av de som får lungcancer är rökare.
- ▶ 40 % av alla hjärtinfarkter för personer över 65 år
- ▶ Perifera kärlsjukdomar, Hypertoni, Stroke
- ▶ Ökad risk för typ 2 diabetes
- ▶ Ökad risk för magsår, cancer i mag-och tarmkanalen
- ▶ Ökad risk för impotens, minskade spermieantal
- ▶ Reducerar lukt och smaksinnet
- ▶ Ökad risk för missfall, komplikationer under en graviditet och plötslig spädbarnsdöd
- ▶ Ökad risk att cellgiftsbehandling/strålbekämpning

16

Hälsorisker med E-cigarett

- ▶ Kärstelhet
- ▶ Emfysem
- ▶ Cellskador/DNA skador.
- ▶ EVALI
- ▶ Brand/Explosion – förtäring
- ▶ Aerosolen är inte riskfri!

17

E-cigarett/cigaretter

Comparisons	Cardiovascular	Stroke	Metabolic Dysfunction	Asthma	COPD	Oral Disease
Comparison to cigarette use						
E-cigarette vs. cigarette	0.81 (0.58-1.14)	0.73 (0.47-1.13)	0.99 (0.91-1.08)	0.84 (0.75-0.95)	0.53 (0.38-0.74)	0.87 (0.76-1.00)
Dual use vs. cigarette	1.23 (0.99-1.54)	1.26 (1.06-1.50)	1.22 (1.15-1.30)	1.20 (1.12-1.28)	1.40 (1.12-1.66)	1.27 (1.15-1.41)
Comparison to no use						
E-cigarette vs. no use	1.24 (1.02-1.46)	1.32 (0.99-1.76)	1.25 (1.18-1.33)	1.24 (1.19-1.30)	1.46 (1.31-1.63)	1.47 (1.19-1.82)
Dual use vs. no use	2.23 (1.58-3.14)	2.39 (2.02-2.83)	1.49 (1.17-1.89)	1.56 (1.22-2.00)	3.29 (2.88-3.75)	1.78 (1.49-2.12)
Cigarette vs. no use	1.64 (1.24-2.16)	2.08 (1.81-2.37)	1.27 (1.17-1.37)	1.56 (1.34-1.80)	2.99 (2.28-3.92)	1.69 (1.40-2.03)

18

Hälsorisker med snus

- ▶ Höjer blodtrycket, ökad hjärtfrekvens
- ▶ Ökad risk att dö efter en hjärtinfarkt
- ▶ Ökad risk för diabetes typ2
- ▶ Skador på tandköttet, tungans slemhinna
- ▶ Snus och cancer?
- ▶ Ökad risk att dö av sin cancer

19

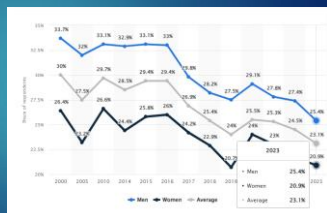
Ungdomar som snusar/E- cigaretter

- ▶ Bland ungdomar i 15-års åldern som använder snus eller e-cigaretter är det mer än fyra gånger så vanligt att också röka cigaretter, jämfört med ungdomar i allmänhet.

20

Förbudet mot vita snuset

- ▶ 1 april infördes totalförbud mot tobaksfritt snus. Både försäljning och innehav.

21

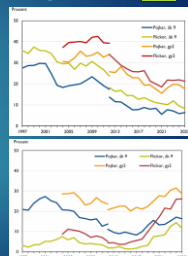
Svensk politik

- ▶ 2024 ändrad tobakspolicy
- ▶ Höjer skatt på cigaretter men sänker på snus.
- ▶ Förslag på maxnivå av nikotin har givits- inget intresse!
- ▶ Förslag på nikotinfri skolgång – pågående
- ▶ Svenska EU-parlamentariker har flest möten med tobaks- och nikotinlobbyn bland alla EU-länder
- ▶ "I frågor där vi gett löften om att värna svenska intressen, som snuset, är det rimligt att ta del av information från branschaktörer". svarar Danielsson skriftligen till SVT

22

Minskning av rökande tonåringar

- ▶ Nya nikotinprodukter? "The Swedish experience"
- ▶ Förändrade normer och attityder
- ▶ Tobakspolitik och lagstiftning
- ▶ Ökad hälsomedvetenhet
- ▶ Folkhälsomydigheten

23

Harmreduction ja eller nej?

- ▶ Säkrare nikotinprodukter?
- ▶ Cigaretter – filtercigaretter- E-cigaretter- HNB- Nikotinsnus
- ▶ Ingen produkt är säker för hjärt-och kärsystemet

European Society of Cardiology (ESC)
 American Heart Association (AHA) U.S.
 Food and Drug Administration (FDA).23
 Världshälsorganisationen (WHO).

24

